

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

VIII міжнародної наукової конференції молодих учених

«МОЛОДЬ ТА ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ»

присвяченої 85- річчю Національного університету фізичного виховання і
спорту України

10-11 вересня 2015 р.
Київ, Україна

ВПЛИВ НАСЛІДКІВ ПЕРЕЛОМІВ КІСТОК ГОМІЛКОВО-НАДП'ЯТКОВОГО СУГЛОБА ПІСЛЯ ОПЕРАТИВНОГО ВТРУЧАННЯ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ПАЦІЄНТІВ

Борсукевич Т. С., Ніканоров О. К., Заєць В. Б.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Вступ. Переломи кісток гомілково-надп'яtkового суглоба – важкі травми, що викликають біль і зниження рухливості [3]. Травма має бімодальний розподіл, зазвичай, діагностується у молодих чоловіків і жінок старшого віку. Спостерігається збільшення частоти даних переломів у старіючого населення, що сприяє збільшенню фінансових витрат держави на лікування [2].

Основна увага даного дослідження зосереджена на тому, щоб зрозуміти досвід відновлення пацієнтів після оперативного втручання на гомілково-надп'яtkовому суглобі, а також виявити найбільш важливі для них фактори одужання.

Мета дослідження – визначити, як перелом кісток гомілково-надп'яtkового суглоба після оперативного втручання впливає на життя людей та з якими проблемами найчастіше стикаються пацієнти.

Методи дослідження: теоретичний аналіз спеціальної науково-методичної літератури, моніторинг інформаційних ресурсів мережі Інтернет, аналіз зарубіжного й вітчизняного досвіду.

Результати дослідження та їх обговорення. У процесі дослідження нами було виявлено 7 основних проблем, які впливали на якість життя пацієнтів з даною травмою протягом 3-х місяців після оперативного втручання. Дані представлені на рисунку

1.

Рис. 1. Проблеми, з якими стикаються пацієнти після оперативного втручання на гомілково-надп'яtkовому суглобі.

1. Мобільність. Пацієнти описували свої труднощі з "нормальною" ходьбою і пересуванням, зазвичай, відчуваючи біль і дискомфорт. Розчарування, викликане пристосуваннями для ходьби і обмеженнями по навантаженню, було особливо очевидно у людей старшого віку, багато з яких описали це як найбільш складну для них частину відновлення після перелому. У пацієнтів старшого віку був страх падіння, особливо виходячи з дому або перебуваючи в людних громадських місцях [1]. Деякі пацієнти описували труднощі, пов'язані з

неможливістю водити машину, пояснивши, що це було для них важливим фактором в їх одужанні. Загалом, пацієнти описували використання допоміжних пристосувань для ходьби як повільну і важку роботу, що вимагало частого відпочинку.

2. *Втрата незалежності.* Всі пацієнти говорили про втрату незалежності і подальшу залежність від інших, що вимагало потреби для виконання домашніх обов'язків [3]. Більшість людей визначали необхідність покладатися на інших як причину поганого настрою, а деякі пацієнти розповідали про виникнення напруженості у відносинах. Було відмічено, що одним з факторів одужання, яке має життєво важливе значення для психічного благополуччя пацієнтів є відновлення незалежності від інших.

3. *Симптоми з боку гомілково-надп'яtkового суглоба.* Пацієнти по-різному говорили про неприємні симптоми навколо гомілково-надп'яtkового суглоба, включаючи біль, зміни шкіри, проблеми з ранами, набряк, зниження рухливості і втрату сили і м'язової маси. Були відзначені шкірні зміни, в тому числі, сухість шкіри навколо суглоба, особливо у тих пацієнтів, яким наклали гіпсову пов'язку [2]. Кілька людей обговорювали набряк на ступні і кісточки, часто пов'язуючи це з труднощами у пошуку підходящого взуття.

4. *Порушення сну і втома.* Пацієнти відчували труднощі з засинанням та пробудженням вночі через біль. Ті, кому наклали гіпсову пов'язку, розповідали, що через це їм важко відчувати себе комфортно вночі [2]. Деякі описали загальне підвищення стомлюваності через збільшення зусиль при ходьбі. Багато пацієнтів говорили про сон в контексті прийому ліків, а деякі використовували знеболюючі, щоб краще заснути.

5. *Сімейне і соціальне життя.* Більшість пацієнтів розповідали, що вони не могли самостійно вийти на вулицю, що через їх поганий настрій вони не відчували потреби у спілкуванні так часто, як зазвичай. Ті, у кого були обов'язки по догляду за дітьми, говорили про психологічний вплив неможливості виконувати ту роль, яку вони, зазвичай, виконували для своїх дітей.

6. *Психологічні наслідки.* Деякі описували почуття депресії і поганий настрій, пов'язаний з травмою і викликаними нею обмеженнями. Багато хто описували занепокоєння з приводу довгострокової функції їх суглоба, особливо молоді пацієнти, які турбувалися з приводу своєї нездатності займатися спортом і те, як це може вплинути на їхню вагу. Пацієнти старшого віку були більше стурбовані поверненням до звичайних функцій з точки зору ходьби і водіння автомобіля.

7. *Повсякденна діяльність.* Пацієнти описували свої труднощі або нездатність виконувати повсякденну діяльність, таку як догляд за собою, домашні справи, робота і дозвілля [3]. Під час обговорення особистої гігієни, прання і одягання, багато людей говорили про пошук нових звичок і адаптації до нових способів ведення справ. Пацієнти жіночої статі зазнавали незручності щодо гоління ноги через гіпсову пов'язку [2]. Домашня робота була суворо обмежена. Багато хто говорили про те, що покладаються на інших при виконанні таких важливих завдань, як приготування їжі і покупка продуктів. Більшість пацієнтів, які працювали, говорили про необхідність скоротити робочий час чи тимчасово не працювати.

Висновки. Результати цього дослідження демонструють великий вплив переломів кісток гомілково-надп'яtkового суглоба після оперативного втручання на якість життя людей, включаючи не тільки побутові труднощі, але і проблеми, пов'язані з соціальною сферою життя. Дане дослідження дозволить краще зрозуміти життєвий досвід людей з даною травмою та допоможе клініцистам краще планувати і реалізовувати відповідні стратегії лікування та формулювати відповідні плани фізичної терапії, орієнтовані на пацієнта.

Літэратура.

1. Dehghan N, McKee MD, Jenkinson RJ, et al. Early Weightbearing and range of motion versus Non-Weightbearing and immobilization after open reduction and internal fixation of unstable ankle fractures: a randomized controlled trial. *J Orthop Trauma* [Internet]. 2016, 30:345–52. Available from: <http://dx.doi:10.1097/BOT.0000000000000572>
2. Kearney RS, McKeown R, Stevens S, et al. Cast versus functional brace in the rehabilitation of patients treated for an ankle fracture: protocol for the UK study of ankle injury rehabilitation (AIR) multicentre randomised trial. *BMJ Open* [Internet]. 2018, 8(12). Available from: <http://dx.doi:10.1136/bmjopen-2018-027242>
3. McPhail SM, Dunstan J, Canning J, et al. Life impact of ankle fractures: qualitative analysis of patient and clinician experiences. *BMC Musculoskelet Disord* [Internet]. 2012, 13:224. Available from: <http://dx.doi:10.1186/1471-2474-13-224> 179